

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3XObdo/143/2017
Identifikačné číslo spisu: 8114225334
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8114225334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14C/340/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2016, sp. zn. 10Co/51/2016, 10Co/52/2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2016, sp. zn. 10Co/51/2016, 10Co/52/2016 vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov z 22. januára 2015, č. k. 14C/340/2014-21 z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove označeným rozsudkom potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov z 22. januára 2015, č. k. 14C/340/2014-21, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20,-Eur za odvolanie proti rozsudku okresného súdu. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu konajúca zamestnancom v súlade s ustanovením § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

3. Dovolanie žalobcu bolo podané dňa 27. júna 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne

očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. Na základe uvedeného dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania dovolania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

4. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu bola upravená v ustanovení § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. Dovoláním napadnuté rozhodnutie nie je rozhodnutím uvedeným v ustanovení § 239 ods. 1 alebo ods. 2 O. s. p. Najvyšší súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že podané dovolanie nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné.

5. Prípustnosť dovolania žalobcu v danej veci prichádza do úvahy len ak v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné. Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor strany sporu tvrdiacej, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

6. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/ a e/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či sa žalobcovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

7. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým strane odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane jej procesné práva, ktoré jej právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu, alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva sporovej strane, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon z uplatnenia ktorého bola strana vylúčená, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie.

8. Samotným vyrubením súdneho poplatku sa strane neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať.

9. K tvrdeniu dovolateľa, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, dovolací súd uvádza, že najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach (viď napríklad sp. zn. 3Cdo/31/2013, 3Cdo/90/2013, 3Cdo/136/2013, 3Cdo/311/2013, 3Cdo/317/2013, 3Cdo/318/2013, 3Cdo/364/2013, 3Cdo/296/2013, 3Cdo/318/2013, 3Cdo/373/2013, 3Cdo/8/2014, 3Cdo/58/2014, 3Cdo/126/2014, 3Cdo/226/2014) vydaných v konaniach o dovolaniach toho istého žalobcu domáhajúceho sa proti tomu istému žalovanému náhrady škody na obdobnom skutkovom a právnom základe, uviedol, že prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa; o prekvapivé rozhodnutie nejde, ak súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch. V preskúmvanej veci nie je rozhodnutie odvolacieho

súdu z tohto hľadiska ani nečakané, ani prekvapujúce.

10. V súvislosti s uvedenými závermi konajúci senát najvyššieho súdu uvádza, že žalobcoví nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

11. Zároveň však z obsahu súdneho spisu dovolací súd zistil, že konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou zmätočnosti podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p., a to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

12. V rozhodovanej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14C/340/2014 podal žalobca žalobu na Okresný súd Humenné dňa 27. septembra 2012 a veci bola pridelená sp. zn. 12C/236/2012. Uvedená vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Jozefovi Engelovi. Uznesením z 5. októbra 2012 bola predmetná vec spojená na spoločné konanie (spolu s vecami vedenými pod sp. zn. 12C/227/2012, 12C/228/2012, 12C/229/2012, 12C/230/2012, 12C/231/2012, 12C/233/2012, 12C/234/2012, 12C/235/2012 a 12C/237/2012) s tým, že následne bola vedená pod sp. zn. 12C/227/2012.

13. Uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. októbra 2012, č. k. 14NcC/12/2012-12 boli sudcovia Okresného súdu Humenné (vrátane sudcu JUDr. Jozefa Engela - pozn. dovolacieho súdu) vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12C/227/2012 a vec bola prikázaná Okresnému súde Prešov.

14. Uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 614 z 25. januára 2016 bol sudca Okresného súdu Humenné JUDr. Jozef Engel dočasne pridelený na výkon funkcie sudcu na Krajský súd v Prešove na obdobie od 1. marca 2016 do 31. októbra 2016.

15. O odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov z 22. januára 2015, č. k. 14C/340/2014-21 rozhodol napadnutým rozhodnutím Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Engela.

16. Na základe uvedeného má dovolací súd za preukázané, že na odvolacom súde vo veci rozhodoval ako člen senátu sudca JUDr. Jozef Engel, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. októbra 2012, č. k. 14NcC/12/2012-12 vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, v dôsledku čoho bolo konanie pred odvolacím súdom zaťažené vadou zmätočnosti podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p.

17. Nakoľko v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p., dovolací súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov z 22. januára 2015, č. k. 14C/340/2014-21, zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

18. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v konečnom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.